

SOOVITUSED

KOMISJONI SOOVITUS,

11. jaanuar 2011,

kaitsettevõtjate sertifitseerimise kohta kaitseotstarbeliste toodete ühendusesisese veo tingimuste lihtsustamist käsitleva Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/43/EÜ artikli 9 alusel

(EMPs kohaldatav tekst)

(2011/24/EL)

EUROOPA KOMISJON,

moodustanud töörühma, mille ülesanne on koostada suunised kaitsettevõtjate sertifitseerimise kohta direktiivi 2009/43/EÜ artikli 9 alusel.

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 292,

(7) Käesolevas soovitus esitatud suunised põhinevad teatavate liikmesriikide parimatel tavadel, mis on osutunud tõhusaks ja teostatavaks,

ning arvestades järgmist:

(1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 6. mai 2009. aasta direktiivi 2009/43/EÜ (kaitseotstarbeliste toodete ühendusesisese veo tingimuste lihtsustamise kohta) ⁽¹⁾ artiklis 9 on sätestatud kriteeriumid, mille alusel liikmesriigid sertifitseerivad oma territooriumil asuvaid kaitsettevõtjaid üldlubade alusel veetavate kaitseotstarbeliste toodete vastuvõtjatena.

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA SOOVITUSE:

1. SERTIFITSEERIMISKRITEERIUMID

1.1. Artikli 9 lõike 2 punktides a ja b sätestatud kriteeriumide hindamine

(2) Ettevõtjate sertifitseerimine on direktiiviga 2009/43/EÜ loodud veolubade lihtsustatud korra põhielement.

Õigus sertifitseerimisele peaks olema ainult nendel vastuvõtjatest ettevõtjatel, kes tegelikult toodavad direktiivi 2009/43/EÜ reguleerimisalasse jäävaid kaitseotstarbelisi tooteid või osaliselt kokkupandud kaitseotstarbelisi tooteid, mis koosnevad kolmandatelt isikutelt ostetud komponentidest ja/või süsteemidest ja alaosüsteemidest, et turustada neid oma nime või kaubamärgi all.

(3) Sertifitseerimiskriteeriumide erinev tõlgendamine liikmesriikide poolt võib takistada direktiivi 2009/43/EÜ rakendamist ja selle lihtsustamiseesmärgi saavutamist.

Vastuvõtjatest sertifitseeritud ettevõtjad peaksid kasutama direktiivi 2009/43/EÜ artikli 5 lõike 2 punktis b osutatud üldiste veolubade alusel vastu võetud kaitseotstarbelisi tooteid oma toodete jaoks (sh komponentide lisamine muudele toodetele või kasutamine varu- või asendusosadena) ning ei tohi neid sellistena uuesti võõrandada ega eksportida (v.a hoolduseks või remondiks), milleks on vajalik päritoluliikmesriigi eelnev luba.

(4) Sertifitseerimiskriteeriumide ühetaoline tõlgendamine ja kohaldamine liikmesriikide poolt on oluline direktiivi 2009/43/EÜ artikli 9 lõikes 6 osutatud sertifikaatide vastastikuse tunnustamise ja üldlubade laialdase kasutamise jaoks.

Pädevatel asutustel peaks enne sertifikaadi väljastamist vajaduse korral olema võimalik nõuda vastuvõtjast ettevõtjalt avaldust, millega see kohustub:

(5) Direktiivi 2009/43/EÜ artikli 14 alusel moodustatud komiteesse kuuluvad liikmesriikide esindajad on seiskohal, et komisjoni soovitus vastuvõtmine aitab saavutada sertifitseerimiskriteeriumide ühetaolist tõlgendamist ja kohaldamist.

(6) Direktiivi 2009/43/EÜ artikli 14 alusel moodustatud komiteesse kuuluvad liikmesriikide esindajad on seepärast

a) kasutama direktiivi 2009/43/EÜ artikli 5 lõike 2 punktis b osutatud üldiste veolubade alusel vastu võetud kaitseotstarbelisi tooteid oma toodete jaoks;

⁽¹⁾ ELT L 146, 10.6.2009, lk 1.

- b) asjaomaseid tooteid sellistena uuesti võõrandama või eksporditama üksnes hoolduseks või remondiks.

1.2. Tarned vastuvõtjatest ettevõtjatele, kes teostavad oste direktiivi 2009/43/EÜ artikli 5 lõike 2 punktis a osutatud üldiste veolubade alusel liikmesriigi kaitsejõudude ainukasutuse tarbeks

Vastuvõtjatest ettevõtjatel, kes on ostjad Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2004/18/EÜ⁽¹⁾ artikli 1 lõike 9 tähenduses ja kes teostavad oste liikmesriigi kaitsejõudude ainukasutuse tarbeks, peaks olema õigus võtta vastu kaitseotstarbelisi tooteid direktiivi 2009/43/EÜ artikli 5 lõike 2 punktis a osutatud üldiste veolubade alusel ilma, et nad oleksid sertifitseeritud.

1.3. Artikli 9 lõike 2 punktides c ja f sätestatud kriteeriumide hindamine

Direktiivi 2009/43/EÜ artikli 9 lõike 2 punktis c osutatud kõrgema juhtkonna esindaja peaks olema isiklikult vastutav ettevõtjasisese nõuetele vastavuse programmi või ekspordija veojuhtimise süsteemi ning ekspordi- ja veokontrolliga tegelevate töötajate eest. Kõnealune kõrgema juhtkonna esindaja peaks olema ettevõtja juhtivametnik.

Kui sertifikaati taotletakse ühele või mitmele tootmisüksusele, peaks direktiivi 2009/43/EÜ artikli 9 lõike 2 punktis f nõutava vastutusahela kirjeldusest vastuvõtjast ettevõtja struktuuris selgesti nähtuma, et ekspordi- ja veokontrolliga tegelevate üksuste töötajad alluvad kõrgema juhtkonna esindajale.

Küsimused ja suunised ettevõtjasisese nõuetele vastavuse kontrolli kirjelduse ning hilisema hindamise kohta on esitatud I lisas. Liikmesriigid võivad lisada täiendavaid küsimusi. Liikmesriikide võimalikud lisaküsimused peavad olema otseselt seotud sertifikaadi saamiseks vajaliku hindamisega.

1.4. Sertifitseeritav organisatsiooni struktuur ning artikli 9 lõike 2 punktides d ja e sätestatud kriteeriumide hindamine

Sertifitseerimise viis ja põhimõtted sõltuvad vastuvõtjast ettevõtja organisatsiooni struktuurist ning sellest, kuidas delegeeritakse vastutus veo- ja ekspordikontrolli eest. Sertifikaadi võib anda kogu ettevõtjale või äriüksuste kaupa. Kui

ettevõtja on delegeerinud vastutuse veo- ja ekspordikontrolli eest erinevatel aadressidel asuvatele tootmisüksustele ja nendega seotud toimkondadele, tuleb tal täpsustada üksused, mis sertifitseerimist vajavad.

2. SERTIFITSEERIMINE

2.1. Sertifikaadi standardmudel

Soovitatakse kasutada II lisas esitatud sertifikaadi standardmudelit.

Sertifikaat tuleks vormistada ühes seda välja andva liikmesriigi ametlikest keeltest ning soovitatavalt sertifitseeritud vastuvõtjast ettevõtja nimetatud teise liikmesriigi ametlikus keeles. Sertifikaadile tuleks märkida selle jõustumise kuupäev.

Artikli 9 lõike 4 punkti a kohaldamisel tuleks sertifikaadile märkida vastuvõtjast ettevõtja kohustus teatada pädevale asutusele kõigist pärast sertifikaadi saamist esinevatest asjaoludest ja sündmustest, mis võivad mõjutada sertifikaadi kehtivust või sisu. Sertifitseeritud vastuvõtjast ettevõtja peaks teada andma eelkõige järgmisest:

- a) mis tahes suurem muutus tema kaitseotstarbeliste toodetega seotud tööstustegevuses;
- b) mis tahes muutus aadressis, kus pädeval asutusel on võimalik tutvuda vastuvõetud kaitseotstarbeliste toodete dokumentidega.

Punkti a kohaldamisel tuleks muutust põhjendava teate asjakohasust hinnata teabe valguses, mille ettevõtja esitas juba kaitsettevõtjaks registreerumisel või mis tahes kaitse- või toomisalase tegevusloa taotlemisel.

2.2. Sertifitseerimist taotlemaid vastuvõtjatest ettevõtjaid käsitleva teabe vahetamine

Liikmesriikide pädevaid asutusi julgustatakse direktiivi 2009/43/EÜ artikli 12 kohaldamisel vahetama kogu asjakohast teavet seoses sertifikaatide väljaandmisega. Kui sertifikaadi väljaandmisega seoses on vastuvõtjast ettevõtja hindamiseks vaja koguda teavet teistelt pädevatelt asutustelt, peaks sertifikaati välja andva liikmesriigi pädev asutus enne sertifikaadi väljaandmist tegema koostööd teiste asjaomaste liikmesriikide pädevate asutustega.

⁽¹⁾ ELT L 134, 30.4.2004, lk 114.

3. NÕUETELE VASTAVUSE KONTROLLIMINE

3.1. Pädevate asutuste õigus teha kontrollkäike

Selleks et kontrollida ettevõtja juures kohapeal sertifikaadi tingimuste täitmist ning artikli 9 lõikes 2 sätestatud kriteeriumidele vastavust, peaks pädeva asutuse määratud inspektoritel olema vähemalt õigus:

- a) siseneda asjaomastesse ruumidesse;
- b) tutvuda dokumentidega, andmetega, tegevuseeskirjadega ja mis tahes muude, mõne teise liikmesriigi väljastatud veoloa alusel eksporditavate, veetavate või vastuvõetavate toodetega seotud materjalidega ja teha neist koopiaid.

Sellised kontrollkäigud tehakse kooskõlas selle liikmesriigi õigusaktidega, kus need toimuvad.

3.2. Juhtumid, mil on põhjendatud uuesti hindamine

Pädev asutus peaks sertifikaadi tingimuste täitmist ja artikli 9 lõikes 2 sätestatud kriteeriumidele vastavust uuesti hindama järgmistel juhtudel:

- a) sertifitseeritud vastuvõtjast ettevõtja, sealhulgas selle sisemine struktuur või tegevus on oluliselt muutunud;
- b) on ilmnenud märgid selle kohta, et sertifitseeritud vastuvõtjast ettevõtja ei täida enam asjaomaseid tingimusi või ta ei vasta enam asjaomastele kriteeriumidele;
- c) sertifitseeritud vastuvõtjast ettevõtjale on tehtud ettekirjutus parandusmeetmete võtmise kohta;
- d) kaalutakse sertifikaadi peatamise lõpetamist.

3.3. Esimest korda sertifitseeritud vastuvõtjatest ettevõtjate täpsem kontrollimine

Pädev asutus peaks pöörama erilist tähelepanu esimest korda sertifitseeritud vastuvõtjatest ettevõtjate kontrollimisele. Pädev asutus peaks esimest korda sertifitseeritud vastuvõtjast ettevõtja nõuetele vastavust kontrollima soovitatavalt esimesel aastal pärast sertifikaadi esmakordset väljastamist.

4. PARANDUSMEETMED, SERTIFIKAATIDE PEATAMINE JA TÜHISTAMINE

4.1. Otsused, millega tehakse ettekirjutus parandusmeetmete võtmise kohta

Kui sertifitseeritud vastuvõtjast ettevõtja ei vasta enam ühele või mitmele direktiivi 2009/43/EÜ artikli 9 lõikes 2 sätestatud kriteeriumile või ei täida enam sertifikaadi tingimusi ning kui pädev asutus on seisukohal, et see mittevastavus või mittetäitmine on vähetähtis, peaks pädev asutus kuni ühe kuu jooksul alates kuupäevast, mil ta sai teada kõnealusest asjaolust, võtma vastu otsuse, mis kohustab vastuvõtjast ettevõtjat võtma parandusmeetmeid.

Pädev asutus peaks selle otsuse kohta saatma kohe sertifitseeritud vastuvõtjast ettevõtjale kirjaliku teate. Otsus peaks sertifitseeritud vastuvõtjast ettevõtjat kohustama võtma ettekirjutatud parandusmeetmed kirjalikus teates märgitud aja jooksul.

Pärast selle aja möödumist peaks pädev asutus kontrollima, kas parandusmeetmed on rakendatud. Selleks võib teha kontrollkäigu ettevõtja rajatistesse, kohtuda direktiivi 2009/43/EÜ artikli 9 lõike 2 punktis c osutatud kõrgema juhtkonna esindajaga või esindaja nimetatud kõrgema ametnikuga ja/või hinnata esindaja esitatud kirjalikke dokumente.

Kuni kolme kuu jooksul pärast kõnealust kontrolli peaks pädev asutus saatma sertifitseeritud vastuvõtjast ettevõtjale kirjaliku teate võetud parandusmeetmete asjakohasuse kohta.

4.2. Sertifikaatide peatamine ja tühistamine

Pädev asutus peaks sertifikaadi peatama või tühistama kõigil järgmistel juhtudel:

- a) asjaomane sertifitseeritud vastuvõtjast ettevõtja ei ole võtnud parandusmeetmeid pädeva asutuse kirjalikus teates parandusmeetmete võtmiseks määratud aja jooksul;
- b) sertifitseeritud vastuvõtjast ettevõtja ei vasta enam ühele või mitmele direktiivi 2009/43/EÜ artikli 9 lõikes 2 sätestatud kriteeriumile või ei täida enam sertifikaadi tingimusi ning pädev asutus on seisukohal, et see mittevastavus või mittetäitmine on tõsine.

Pädev asutus peaks sertifikaadi peatamise või tühistamise otsuse kohta saatma kohe kirjaliku teate sertifitseeritud vastuvõtjast ettevõtjale ja komisjonile.

Pädev asutus võib sertifikaadi peatamise lõpetada alles siis, kui sertifitseeritud vastuvõtjast ettevõtja tõendab vastavust direktiivi 2009/43/EÜ artikli 9 lõikes 2 sätestatud kriteeriumidele ja sertifikaadi tingimuste täitmist. Pädev asutus peaks oma kirjalikus teates sertifikaadi peatamise kohta või edasises kirjavahetuses kehtestama aja, mille jooksul sertifitseeritud vastuvõtjast ettevõtja peaks kõnealustele kriteeriumidele vastavust ja kõnealuste tingimuste täitmist tõendama.

4.3. Sertifikaadi peatamise lõpetamine

Pärast sertifikaadi peatamise otsuses kehtestatud aja möödumist peaks pädev asutus kontrollima, kas sertifitseeritud vastuvõtjast ettevõtja vastab direktiivi 2009/43/EÜ artikli 9 lõikes 2 sätestatud kriteeriumidele ja täidab sertifikaadi tingimusi.

Selleks võib teha kontrollkäigu ettevõtja rajatistesse, kohtuda direktiivi 2009/43/EÜ artikli 9 lõike 2 punktis c osutatud kõrgema juhtkonna esindajaga või esindaja nimetatud kõrgema ametnikuga ja/või hinnata esindaja esitatud kirjalikke dokumente.

Kuni ühe kuu jooksul pärast kõnealust kontrollimist peaks pädev asutus sertifitseeritud vastuvõtjast ettevõtjale kirjalikult teatama oma uuest otsusest kas:

- a) sertifikaadi peatamise lõpetamise kohta koos kuupäevaga, millal otsus jõustub;

- b) peatamise jõusse jäämise kohta teatava kuupäevani, kui tehakse uus kontroll; või

- c) sertifikaadi tühistamise kohta.

5. TEABEVAHETUS SEoses SERTIFITSEERIMISEGA

Sertifikaadi väljastamise, peatamise, tühistamise või peatamise lõpetamise kohta peaks pädev asutus kohe saatma kirjaliku teate sertifitseeritud vastuvõtjast ettevõtjale ja komisjonile.

6. JÄRELMEETMED

Liikmesriike kutsutakse üles jõustama käesolev soovitus hiljemalt 30. juuniks 2012.

Liikmesriikidel soovitatakse teatada komisjonile mis tahes meetmetest, mida võetakse käesoleva soovitusse jõustamiseks.

7. ADRESSAADID

Käesolev soovitus on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel, 11. jaanuar 2011

Komisjoni nimel
asepresident
Antonio TAJANI

Küsimused ja suunised ettevõtjasisese nõuetele vastavuse kontrolli kirjelduse ning hilisema hindamise kohta

Põhivaldkonnad	Põhiküsimused	Parimale tavale vastavad soovitusused	Asjaomane sertifitseerimiskriteerium
1. Vedude ja ekspordi haldamiseks eraldatud organisatsioonilised, tehnilised ja inimressursid	Kui suur osa (protsentides) ettevõtja äritegevusest (aastasest käibest) sõltub loanõudega toodete ekspordist ja veost? Kui palju on aastas selliste toodete ekspordi ja vedusid? Millised ettevõtja tegevused (nt hanked, kavandamine, projektide juhtimine, ekspedeerimine) on seotud ekspordi ja vedudega ning kuidas on korraldatud nende toimimine? Kas ettevõtja kasutab ekspordi ja vedude haldamiseks elektroonilist süsteemi? Mis on selle põhifunktsioonid?	Nende küsimustega püütakse saada täiendavat teavet ettevõtja struktuuri kohta, mis on oluline ettevõtja ekspordi ja vedudega seotud tegevuse ja sellega seotud tegevuskorra mõju hindamisel.	
	Kui mitu inimest on tööle võetud üksnes ekspordi ja vedude haldamiseks või vastutavad selle eest lisaks muudele kohustustele?	Selliseid inimesi peaks puhkusi, haigestumist jms silmas pidades alati olema vähemalt kaks.	
	Kas ettevõtja tutvustab töötajatele oma kirjalikku kohustust täita ekspordi-/veokontrolli eeskirju ning mis tahes asjakohaseid lõppkasutus- ja ekspordipiiranguid? Kas ettevõtja tutvustab töötajatele oma kirjalikku kohustust anda taotluse korral teavet toodete lõppkasutuse/lõppkasutajate kohta?	Mõlemad kirjalikud kohustused tuleks lisada nõuetele vastavuse käsiraamatusse, mis peab olema kättesaadav ekspordi-/veokontrolli töötajatele; neid peaksid teadma ka kõik ekspordi-/veokontrolliga tegelevad töötajad (nt müügiiosakond jm).	Artikli 9 lõike 2 punktid d ja e
	Kas ettevõtja on seni ekspordi-/veokontrolli eeskirjadest kinni pidanud?	Ettevõtja peaks olema tõendatult täitnud ekspordi-/veokontrolli eeskirju.	Artikli 9 lõike 2 punkt a
	Kas ekspordi-/veokontrolli töötajatele väljastatakse nõuetele vastavuse käsiraamatuid ja kas neid ajakohastatakse?	Nõuetele vastavuse käsiraamatud ekspordi-/veokontrolli töötajatele peaksid olema vähemalt elektroonilisel kujul (nt ettevõtja intranetis). Käsiraamatutes tuleks kirjeldada tegevus- ja töökorda, mida ekspordi-/veokontrolli töötajad peavad järgima. Ekspordi-/veokontrolli töötajatele tuleks kohe teatada käsiraamatu muudatustest, mis on seotud nende tööülesannetega, ning muudatuste jõustumisest.	Artikli 9 lõike 2 punkt f

Põhivaldkonnad	Põhiküsimused	Parimale tavale vastavad soovitusused	Asjaomane sertifitseerimiskriteerium
2. Vastutusahel	Kirjeldage ekspordi ja vedudega seotud vastutusahelat.	Vastutus ekspordi-/veokontrolli nõuetele vastavuse tagamise eest tuleks kindlaks määrata kirjalikult. Vastutusahelat kirjeldavaid dokumente (nt aruanded või organisatsiooni skeemid) tuleb hoida ajakohastena. Vastutusahela kirjeldus peaks sisaldama üksikasju vastutuse delegerimise kohta ning korda, mida tuleb järgida direktiivi 2009/43/EÜ artikli 9 lõike 2 punktis c osutatud kõrgema juhtkonna esindaja äraolekul.	Artikli 9 lõike 2 punkt f
	Kas pädeval asutusel on alati võimalik selle kirjeldusega tutvuda?	Pädeval asutusel peaks alati olema võimalus hõlpsalt tutvuda vastutusahela kirjeldusega ja mitte ainult sertifikaadi taotlemise ajal, vaid ka hilisema nõuetele vastavuse kontrolli ja kontrollkäikude ajal.	Artikli 9 lõike 2 punkt f
	Missuguses ettevõtte osas toimub ekspordi ja vedude haldamine?	Kas ekspordi-/veokontrolli haldus toimub igas kaubavahetusüksuses, peakontoris või eraldi osakonnas, sõltub ettevõtte suurusest ja struktuurist.	Artikli 9 lõike 2 punkt f
	Kuidas on ekspordi-/veokontrolli töötajad seotud ettevõtja muude funktsioonidega?	Ekspordi-/veokontrolli töötajad peaksid olema võimalikult kaitstud huvikonfliktide eest. Neil peaks olema tehingu peatamise õigus.	Artikli 9 lõike 2 punkt f
	Kuidas on korraldatud ekspordi-/veokontrolli töötajate ja kõrgema juhtkonna esindaja suhtlemine, nt teabe vahetamise võimalus?	Ekspordikontrolli töötajatel peaks olema võimalus pöörduda otse kõrgema juhtkonna esindaja poole, kui neil on vaja volitusi tehingu peatamiseks.	Artikli 9 lõike 2 punkt f
	Nimetage kõrgemasse juhtkonda kuuluva ja isiklikult ekspordi ja vedude eest vastutava isiku muud vastutusvaldkonnad.	Kõnealune kõrgema juhtkonna esindaja peaks olema ettevõtja juhtivametnik. Tema ametikoht ei tohiks tekitada huvikonflikti (nt ta ei tohiks olla samal ajal müügi-osakonna juhataja vms).	Artikli 9 lõike 2 punktid c ja f
3. Siseauditid			
a) Pisteline kontroll	Kui sageli tehakse pistelist kontrolli?	Ettevõtjasisest nõuetele vastavuse programmi ja igapäevast töökorda tuleks pisteliselt (ette teatamata) kontrollida.	Artikli 9 lõike 2 punkt f
b) siseauditid	Kui sageli tehakse siseauditeid?	Ideaaljuhul üks kord aastas ja vähemalt iga kolme aasta tagant.	Artikli 9 lõike 2 punkt f
	Kui suurt osa (protsentides) ekspordist/vedudest kontrollitakse?	Sõltuvalt eksporditehingute/vedude arvust vähemalt 1 % ja soovitavalt kuni 20 %. See suhtarv võib iga auditi ajal erineda.	

Põhivaldkonnad	Põhiküsimused	Parimale tavale vastavad soovitusused	Asjaomane sertifitseerimiskriteerium
	Kes kontrollib teeb?	Võimalik vastus peaks olema üks järgmistest: <ul style="list-style-type: none"> — ekspordi-/veokontrolli vastutusahela juhtivametnik, — kvaliteedijuht, — finantsjuht või raamatupidaja, — keskastme või kõrgem ametnik, kes on vähemalt taseme võrra kõrgemal ekspordi-/veokontrolli töötajate igapäevasest tööst. 	
	Mida nendel audititel kontrollitakse?	Auditid peaksid andma vastuse vähemalt järgmistele küsimustele: <ul style="list-style-type: none"> — Kas kehtivatest ekspordipiirangutest peetakse kinni? — Kas on kehtestatud ja ajakohastatud menetlused, millega tagatakse, et kõiki ekspordi- ja veokontrolli eeskirju täidetakse? — Kas pakutakse korrapäraselt koolitust töötajate teadlikkuse suurendamiseks? — Kas dokumendid on hõlpsalt kättesaadavad? — Kas need dokumendid on põhjalikud? — Kas need dokumendid hõlmavad kõiki impordi, ekspordi ja vedudega ning liikmesriiki jäävate toodetega seotud aspekte? — Kas on olemas teave asjaomaste toodete ajaloo kohta alates lähtekohast kuni sihtkohani? 	
c) auditite planeerimine, tõhusus ja järelmeetmed	Kuidas tagate, et audit hõlmab esinduslikku osa saadetistest?	Audit peaks hõlmama vähemalt üht saadetist kliendi või sihtkoha kohta või vähemalt üht saadetist iga projekti kohta.	Artikli 9 lõike 2 punkt f
	Kas ettevõtja on seadnud sisse siseauditite programmi?	Sisse tuleks seada siseauditite programm, millega tagatakse, et auditid hõlmavad esinduslikku osa saadetistest.	
	Kas siseauditite käigus avastatud mittevastavused parandatakse süstemaatiliselt? Kas selleks võetud meetmeid dokumenteeritakse?	Ettevõtjad peaksid täpselt dokumenteerima siseauditi käigus tekkinud mis tahes mittevastavuse kahtluse, soovitatud meetmed mittevastavuse kõrvaldamiseks ning hinnangu nimetatud meetmete tõhususele mittevastavuse kõrvaldamisel.	

Põhivaldkonnad	Põhiküsimused	Parimale tavale vastavad soovitused	Asjaomane sertifitseerimiskriteerium
4. Üldise teadlikkuse suurendamine			
4.1. Tegevuskord ja töökorraldus	Kuidas aitab ettevõtjasisene tegevuskord suurendada üldist teadlikkust ja minimeerida ekspordi-/veokontrolliga seotud riske?	<p>Tegevuskord ja töökorraldus peaksid olema kirjalikud ning andma juhiseid järgmise kohta:</p> <ul style="list-style-type: none"> — kogu ekspordi/vedudega seotud protsess alates tellimuse saamisest, ekspordi-/veokontrolli eeskirjade kehtivuse kontrollimisest, asjaomaste ekspordi-/veokontrolli eeskirjade täitmisest kuni saadetise väljasaatamiseni või üleandamiseni (viimane vastavuse kontrollimine peab toimuma enne väljasaatmist või üleandmist); — loa tingimuste täitmise kontrollimine; — suhtlemine väliste osapooltega ja teatavatel juhtudel teiste huvitatud osakondadega ettevõtja struktuuris, nagu näiteks õigus- ja müügiosakond; — kõigi selliste töötajate tegevuse koordineerimine, kes tegelevad ekspordi-/veokontrolliga või on sellega kuidagi seotud (nt müügitöötajatele tuleks anda korraldus teatada ekspordi-/veokontrolli töötajatele mis tahes kahtlustest; samuti tuleks neile teatada, et tellimuse töötlemine on võimalik alles siis, kui ekspordi-/veokontrolli töötajad on selleks andnud omapoolse kinnituse); — koordineerimine ja võimalik teabevahetus pädevate asutustega (nt võimalikest kahtlastest tellimustest teatamine, võimalik vabatahtliku avalikustamise poliitika jne). 	Artikli 9 lõike 2 punkt f
4.1.1. Tegevuskord ja töökorraldus: enne loa saamist ⁽¹⁾			
a) embargod	Kuidas võtab ettevõtja arvesse embargosid?	<p>Juhuks, kui saadeti kavatsetakse saata embargo alla pandud sihtkohta, peaksid ettevõtjal olema olemas reeglid, mille järgi kontrollitakse asjakohaseid embargonõudeid. Kontrollida tuleks vähemalt:</p> <ul style="list-style-type: none"> — embargoga kehtestatud tarnekeelde; — saadetavate toodete vastavust embargo alla pandud toodete nimistule; — täiendava loa nõutavust teatavate teenuste puhul, nagu näiteks tehniline abi. 	Artikli 9 lõike 2 punkt f

Põhivaldkonnad	Põhiküsimused	Parimale tavale vastavad soovitused	Asjaomane sertifitseerimiskriteerium
b) sanktsioonide loetelud	Kuidas võtab ettevõtja arvesse sanktsioonide loetelusid?	Tarne saajast füüsiliste ja juriidiliste isikute nimesid tuleks võrrelda asjakohaste sanktsioonide loeteludega.	Artikli 9 lõike 2 punkt f
	Kui suur kokkulangevus (protsent) peab olema, et isik loetaks sanktsioonide loetelu põhjal tuvastatuks? Mis nõudeid tuleb täita, kui isik leitakse sanktsioonide loetelust?	Koostada tuleks kirjalikud juhised selle kohta, kuidas käituda võimalike kokkulangevuste ja loetelust tuvastatud isikute puhul (nt kokkulangevuse leidmise korral tuleb sellest teatada pädevale asutusele).	
c) loetellu kantud toodete kontrollimine (tooted, mis on kantud ekspordi-/veokontrolli loetellu ja mille puhul on seetõttu vajalik loa olemasolu)	Küsimused ettevõtjasisese korra kohta, millega tagatakse, et loetellu kantud toodet ei ekspordita ega veeta ilma loata:		Artikli 9 lõike 2 punkt f
	1) Kas on olemas elektrooniline andmetöötlussüsteem, mis salvestab ettevõtja vastuvõetud või valmistatud toodete liigid?	Toodete liigid tuleks salvestada elektroonilisse andmetöötlussüsteemi (ainult juhul, kui see juba kasutusel on). Kontrolliloetelude muudatused peaksid kohe süsteemis kajastuma.	
	2) Kuidas liigitatakse ja dokumenteeritakse kõiki loaõudede tooteid ja kes vastutab selle eest? Kuidas tagatakse, et toodete liigitust ajakohastatakse pidevalt, ning kuidas seda dokumenteeritakse?	Toodete liigitamise ja dokumenteerimise eest peaksid vastutama ekspordi-/veokontrolli töötajad, konsulteerides vajaduse korral tehniliste ekspertidega.	
	3) Kuidas hinnatakse toodete lõppkasutust ja vastuvõtjate usaldusväärsust?	Vastuvõtjate usaldusväärsuse kontrollimise eest peaksid vastutama ekspordi-/veokontrolli töötajad, pöörates erilist tähelepanu toodete lõppkasutusele ja diversioonihule. Kui ekspordi-/veokontrolli töötajad saavad teada, et toodete vastuvõtja on rikkunud ekspordi-/veokontrolli eeskirju, peaksid nad sellest teatama pädevale asutusele. Saaja heausksuse kontrollimine on eriti oluline juhul, kui klient on uus või kui tema isik ei ole täpselt tuvastatud või kui toodete deklareeritud lõppkasutuse suhtes on kahtlusi (nt kui tellitakse ebaharilikke koguseid, palutakse erakorralisi ja ebaharilikke veoteekondi jms).	
d) immateriaalne tehnoloogiasiire	Kuidas tagab ettevõtja immateriaalse tehnoloogiasiirde nõuete täitmise (nt e-posti ja intraneti juurdepääsetavus välismaalt)?	Ettevõtja peaks e-posti, faksi, intraneti või interneti teel toimuva immateriaalse tehnoloogiasiirde kohta olema välja andnud selged kirjalikud juhised. Tehnoloogia tarne või siire ei tohiks toimuda enne, kui on välja selgitatud loaõude küsimus ning – kui tegemist on luba vajava tehnoloogiaga – on saadud luba selle siirdeks.	Artikli 9 lõike 2 punkt f

Põhivaldkonnad	Põhiküsimused	Parimale tavale vastavad soovitusused	Asjaomane sertifitseerimiskriteerium
e) tehniline abi	Kuidas tagab ettevõtja tehnilise abi nõuete täitmise?	Tehnilise abi nõuete täitmise kord peaks kehtima: <ul style="list-style-type: none"> — väliskülaliste/välistöötajate suhtes; — välismaale lähetatud oma töötajate (nt tehnikud) suhtes; — konverentside ja seminaride suhtes, kus osalevad väliskülalised või kui need toimuvad välismaal. 	Artikli 9 lõike 2 punkt f
4.1.2. Tegevuskord ja töökorraldus: loa taotlemise etapp	Kuidas ettevõtja tagab, et tema loataotlused on nõuetekohaselt täidetud?	Ettevõtjatel peaks olema valmidus järgida täiel määral oma asukohariigis kehtivat loa taotlemise menetlust.	Artikli 9 lõike 2 punkt f
4.1.3. Tegevuskord ja töökorraldus: pärast loa taotlemist	Kuidas tagab ettevõtja loatingimuste täitmise?	Viimane ekspordi-/veokontrolli nõuete täitmise kontroll tuleks teha enne saadetise väljasaatmist, et tagada vastavus loa tingimustele ja nõuetele.	Artikli 9 lõike 2 punkt f
4.2. Ekspordi-/veokontrolli töötajate teadlikkuse suurendamine ja nende koolitamine	Milline teave on kättesaadav kõigile ekspordi-/veokontrolliga seotud töötajatele ning ekspordi-/veokontrolli töötajatele?	Kõigile peaks olema kättesaadavad ekspordi-/veokontrolli tegevuskord ja töökorraldus. Tegevuskord ja töökorraldus peaksid ajakohasena sisalduma nõuetele vastavuse käsiraamatus, mis on kättesaadav ekspordi-/veokontrolli töötajatele. Tegevuskord ja töökorraldus peaksid täpselt kirjeldama nõuete täitmist ekspordi-/veokontrolli protsessis alates tellimuse saamisest, ekspordi-/veokontrolli eeskirjade kehtivuse kontrollimisest ja nende täitmisest kuni saadetise väljasaatamiseni või üleandamiseni.	Artikli 9 lõike 2 punkt f
	Kui sageli täiendatakse ekspordi-/veokontrolli töötajate teadmisi?	Teadmiste täiendamine peaks toimuma siis, kui muudetakse riiklikke või liidu ekspordikontrolli käsitlevaid õigusakte ja menetlusi, kuid vähemalt kord aastas. Lisaks iga-aastasele teadmiste täiendamisele soovitatakse töötajatele kättesaadavaks teha ekspordi-/veokontrollialaste õigusaktidega seotud materjalid ja erialased ajakirjad, kui neid on.	
	Kuidas täiendatakse ekspordi-/veokontrolli töötajate teadmisi?	Koolitamine võib toimuda mitmesugusel kujul, nagu näiteks: <ul style="list-style-type: none"> — välisseminarid; — pädevate asutuste pakutavatel teabekoosolekutel osalemine; — välised või interneti-koolitusüritused. 	

Põhivaldkonnad	Põhiküsimused	Parimale tavale vastavad soovitusused	Asjaomane sertifitseerimiskriteerium
5. Füüsiline ja tehniline julgeolek	Kas teie ettevõtte on asjaomase valitsusasutuse julgeolekuluba? Palun täpsustage.	Tõenäoliselt nõuab iga liikmesriigi kaitseministeerium vms asutus teatavat julgeolekugarantiid ettevõtjalt, kes töötab tema nimel. Piisav võib olla ka lihtsalt asjaolu, et ettevõtjal on julgeolekuluba.	Artikli 9 lõike 2 punkt f
	Kui ettevõtjal ei ole sellist ametlikku julgeolekuluba, siis milliseid julgeolekumeetmeid rakendatakse ekspordi/veokontrolli dokumentide ja tegevuse kaitsmiseks?	Hooned peaksid olema ümbritsetud taraga. Sissepääs peaks olema valveta. Hooned peaksid olema pideva valve all, kaasa arvatud töövälisel ajal. Kauba vastuvõtmiseks ja üleandmiseks võib olla eraldi sissepääs, mis on põhitootmisalast eemal.	Artikli 9 lõike 2 punkt f
	Milliseid turvameetmeid rakendatakse tarkvara ja tehnoloogia kaitseks?	Süsteem peaks olema kaitstud paroolidega ja tulemüüri. Ettevõtja sisevõrk peaks olema kaitstud loata juurdepääsu eest. Elektroonilisi seadmeid (süle- ja taskuarvutid jms), mida viiakse ettevõtja territooriumilt välja või välismaale, ning projekti raames või muudel asjaoludel saadetaavaid e- kirju tuleks kontrollida.	Artikli 9 lõike 2 punkt f
6. Arvepidamine eksporditehingute ja vedude üle ja nende jälgitavus	Kuidas dokumenteerite toodete tarnija poolt teile edastatud ekspordipiiranguid?	Ettevõtjad peaksid valima ühe järgmistest võimalustest: — elektrooniline fail või e-posti kataloog; — projektipõhised kataloogid; — tarnijapõhised kataloogid; — eraldi kataloogis piirangute kohta; — tellimuste süsteemis.	Artikli 9 lõike 2 punkt f
	Kuidas viite ekspordipiirangud kokku hilisemate vedude või ekspordiga?	Võimalik vastus peaks olema üks või mitu järgmistest: — elektroonilises failis või e-posti kataloogis, kuhu kantakse toote importimise ja edasise liikumise andmed; — ettevõtja ärijuhtimissüsteemis; — projekti- või tarnijapõhistes kataloogides, kus kõiki andmeid hoitakse koos; — kataloogisüsteemiga sarnane arhiveerimissüsteem.	Artikli 9 lõike 2 punkt f

Põhivaldkonnad	Põhiküsimused	Parimale tavale vastavad soovitusused	Asjaomane sertifitseerimiskriteerium
	Kuidas tehakse need dokumendid kättesaadavaks pädevale asutusele?	<ul style="list-style-type: none"> — Dokumendid võib esitada elektrooniliselt. Mõnikord peab nendega tutvuma kohapeal, kui need on ettevõtja turvatud sisevõrgus, kuid mõned neist võib olla võimalik saata pädevale asutusele kontrollimiseks. — Dokumendid võivad olla ka paberandjal, millest mõned võib sisse skaneerida ja edastada pädevale asutusele kontrollimiseks. 	Artikli 9 lõike 2 punkt f

(¹) Loa taotlemisele eelneva etapi eesmärk on selgitada välja, kas ekspordi-/veokontrolli eeskirjad on ettevõtja tegevuse ja tehingute suhtes kohaldatavad, ja seega, kas selliste tehingute suhtes kehtib loanõue. Eesmärk on võimalikult vara selgitada välja ja analüüsida kõiki ekspordi-/veokontrolli riske ning võtta kõik meetmed näiteks loa taotlemiseks või üldise veoloo õigeks kasutamiseks.

II LISA

SERTIFIKAADI STANDARDMUDEL

LIIKMESRIIGI PÄDEVA ASUTUSE LOGO
PÄDEVA ASUTUSE ANDMED
SERTIFIKAAT
välja antud vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 6. mai 2009. aasta direktiivile 2009/43/EÜ kaitseotstarbeliste toodete ühendusesisese veo tingimuste lihtsustamise kohta
Sertifikaat nr XXX –
<p>Vastuvõtjast ettevõtja ..... (<i>vastuvõtjast ettevõtja nimi</i>), registreerimisnumber ..... (<i>äriregistri number</i>), asukoht ..... (<i>peakontori aadress: tänava nimi, maja number, postii indeks, linn</i>), vastab direktiivi 2009/43/EÜ artikli 9 lõike 2 nõuetele, mis on ette nähtud ..... (<i>viide siseriiklikule õigusaktile, millega võetakse üle artikkel 9</i>).</p> <p>Sertifitseeritud vastuvõtjast ettevõtjal ja tema allpool loetletud tootmisüksustel on õigus võtta vastu neile teiste liikmesriikide üldiste veolubade alusel saadetud kaitseotstarbelisi tooteid oma tootmise ning hoolduse ja remondi jaoks.</p> <p>Tootmisüksuste aadressid: .....</p>
<p>(<i>Valikuline välistamine</i>):</p> <p>Käesoleva sertifikaadi alusel on lubatud võtta vastu liidu ühisesse sõjaliste kaupade nimekirja kuuluvaid kaitseotstarbelisi tooteid, välja arvatud järgmised kategooriad:</p> <p>... ..</p>
<p>Käesoleva sertifikaadi tingimused on sätestatud ..... (<i>asjakohased siseriiklikud õigusaktid</i>) Käesolev sertifikaat kehtib alates ..... (<i>jõustumise kuupäev</i>) kuni ..... (<i>kehtivuse kaotamise kuupäev</i>)</p>
<p>Välja antud ..... (<i>koht</i>) ..... (<i>väljaandmise kuupäev</i>)</p>
(Sertifikaadi välja andnud pädeva asutuse esindaja allkiri)